

MTT - Biotekniikka- ja elintarviketutkimus (BEL)

Suomalaisen maatiaiskanalan säilytysohjelman neuvotteluryhmän kokouksen pöytäkirja

Aika: Maanantai 22.4.2013 klo 17.00-19.50

Paikka: Elina Lindströmillä, Ristisillantie 187, 25320 Raatala (Kuusjoki)

Läsnä: Pasi Hellstén (PH), Mervi Honkatukia (MH), Juha Kantanen (JK), Elina Lindström (EL), Jarmo Manninen (JM), Tarja Ojanne (TO), Miika Tapio (MT) ja Tiina Tuovinen (TT).

1. KOKOUKSEN AVAAMINEN

JK avasi kokouksen.

2. ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

JK esitteli esityslistan ja se hyväksyttiin.

3. EDELLSIEN PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Edellisen kokouksen pöytäkirjan (18.11.2012) hyväksyminen. Pöytäkirja on ollut nähtävillä MTT:n eläingenivarat www-sivuilla ja se hyväksyttiin sellaisenaan.

4. PALAUTE UUSISTA SÄÄNNÖISTÄ JA OHJELMAPÄIVITYKSEN LOPPUUNSAATTAMINEN

JK:n katsauksen mukaan sääntöopasta on luettu ja ohjelmaan kuuluvat haluavat noudattaa sääntöjä tarvittaessa kysyen neuvoa ennen toimenpiteitä. TT kertoi sääntöuudistusten jälkeen parinkymmenen säilyttäjän eronneen ohjelmasta. Tämä on normaalia, sillä vuosittain ohjelmasta on eronnut suurimpiin sama määrä, joten sääntöuudistuksen ei katsota aiheuttaneen säilyttäjäkatoa. Keskustelussa todettiin sääntöjen noudattamisen vaativan joustavuutta: jokaista säilyttäjää varten ei voida räätälöidä sääntöjä. Sääntöpykälää, joka sallii eläinmateriaalin ottamisen säilyttäjältä, päätettiin noudattaa toistaiseksi. Yhteenvetona todettiin sääntöjen toimivan riittävän hyvin.

5. VUOSIRAPORTIN TILANNE

TT kertoi vuosiraporttien palauttamisen olevan verkkaista: niitä kaivataan vielä noin sadalta säilyttäjältä. 55 oli vastannut suoraan verkossa. Tietokantaa silmälläpitäen tärkeimmät kohdat raportissa on eläinmäärät ja ryhmien rakenne. Palautetta tuli eniten kohtaan 'siitosryhmät'. Aikaisemmin tätä ei ole kysytty. Yleisesti todettiin, että lisäohjeistusta kaivataan helpottamaan täyttöä. Päätettiin aloittaa värien kirjaus –opastus. Sen pohjaksi pyydetään vapaaehtoisia kuvaamaan eläimiään eri ajankohtina (2 pv, 6 vk, 6 kk iässä). Puhuttiin eläinluetteloiden tärkeydestä: EVIRA velvoittaa eläintenkirjanpidon löytyvän jokaiselta kananpitäjältä. Vuosiraportin jatkokehittämistä pidettiin tärkeänä. TO ehdotti vuosiraportoinnin malliksi lammasrekisteriä. Syksyn tiedotteeseen päätettiin kirjoittaa ohjeita, miten vuosiraportointia voidaan helpottaa (esimerkiksi PH:n excel-malli).

Vastavuoroisesti MTT:ltä lähetetään rekisteriote kaikille säilyttäjille (TT).

6. SÄILYTTÄJÄLISTAN LÄHETTÄMINEN TIEDOTTEEN KANSSA

Päätettiin lähettää toukokuun tiedotteen yhteydessä ohjelman sisäiseen käyttöön lista, jossa kannoittain luetellaan poikastuottajat ja säilyttäjät. Tiedotteen yhteydessä lähetetään henkilökohtainen rekisteriote.

7. CITYKANA –KURSSI 3.-4.5.2013.

Käytiin läpi Ahlmanin ammatti-instituutin ja MTT:n yhteistyönä järjestettävän kurssin ohjelmaa.

8. KESÄSEMINAARI ANTTOLANHOVISSA 29.-30.6. 2013

- a) Laadittiin ohjelma kesäseminaaria varten. Aamupäivän ohjelmaan kuuluvat alustukset säilytysohjelman 15-vuotishistoriikista (JK), esimerkkejä Afrikan säilytysohjelmista (MT), värien genetiikasta (JM), kanojen tautikartoituksen tuloksista (Leena Pohjola). Lounaan jälkeen työpaja aiheesta ”maatiaiskanojen markkinointi –yksilön vastuu”. Ohjelmasta, majoitusmahdollisuuksista ja ilmoittautumisesta laitetaan MTT:n verkkisivuille ja FB-ryhmään ilmoitukset. Päätettiin myös etsiä kesäpäiville sponsoreita, jotka voisivat olla mukana seminaarissa. Tällaisia on esimerkiksi *hautomakone.fi*, *Krister Svanbäck*. Sunnuntaina 30.6. vierailaan Tytti Ståhlen ja Saku Särkän luona Juvalla.
- b) ilmoitus MTT:n maatiaiskanatiedotteeseen
- c) ilmoitus Maatiainen jäsenlehteen: MH ilmoitti, että asia hoidossa

9. KESÄN KASVATTAJAVIERAILUT (10-15 vierailua uusille poikastuottajille)

JK ja MH tekevät tänä vuonna kasvattajavierailut 10:stä 15:sta uuteen kohteeseen. Vierailuissa noudatetaan TO:n rutiineja. Yhtenä vierailukohteena oli kotkalainen tuntematon kanta.

10. POIKASTUOTTAJASEMINAARI

Ehdotettiin tulevan syksyn poikastuottajakoulutuksen siirtämistä seuraavalle vuodelle ajankohtaan, jolloin DNA-tutkimuksen tulokset olisivat käytettävissä. Tämän vuoden yhtenä aktiviteettina mainostetaan mahdollisuutta osallistua Ahlmanilla järjestettävään Citykana –kurssille. Poikastuottajakoulutuksen ajankohdasta ja kurssitustarpeista järjestetään FB-ryhmässä kysely erikseen. Koulutuspaikka on Pohjanmaalla.

11. JALKARENKAIDEN JA SALMONELLATESTIEN YHTEISTILAUKSEN VALMISTELU JA VÄLITYSTAPA

Jalkarenkaita on tilattavissa mm. Siipikarjaliitosta. Värillisillä jalkarenkailla voidaan erottaa eri vuosiluokat (tai kannat) toisistaan. Siipikarjaliiton salmonellatesti –palvelua suositellaan käytettäväksi sen helppouden takia. Testipaketti sisältää kaiken tarvittavan näytteiden otosta lähetyspakkaukseen asti.

12. KANTOJEN NIMEÄMINEN JA KUVAUKSET

Kannat nimeämistä yhtenäistetään: kirjoitusasu on pienellä ja yhteen, lyhyessä muodossa (alhonkanta, hornionkanta, hämeenkanta, iitinkanta, ilmajoenkanta, jussilankanta, kiuruvedenkanta, lindellinkanta, luumäenkanta, piikkiönkanta, savitaipaleenkanta, tyrnävänkanta).

TT valmistelee kantojen kuvaukset. Jokaisen kannan kuvaukseen käytetään samaa formaattia, josta ilmenevät mm. kannan alkuperä (=paikkakunta), lukumäärä, ulkomuoto, käyttäytyminen (mm. haudonta & muninta). Kuvaukset valmiina elokuussa, jolloin ne laitetaan www-sivuille.

13. NEUVOTTELURYHMÄLLE TULLEET YHTEYDEN OTOT UUSIEN KANTOJEN/ SÄILYTYSOHJELMAN ULKOPUOLISTEN PARVIEN HYVÄKSYMISESTÄ SÄILYTYSOHJELMAAN

a) KIHNIÖN KANNAN ELVYTTÄMINEN. Neuvotteluryhmälle on tullut pyyntö kihniökannan ottamisesta uudelleen säilytysohjelmaan.

Kaksi säilyttäjää on ottanut yhteyttä MTT:n eläingenivaratiimiin ja pyytäneet selvittämään mahdollisuutta kihniökannan lisäämisestä säilytysohjelmaan. Kihniökannalta löytyy tiettävästi vain yksi säilytysohjelmaan kuulumaton kasvattaja, jonka kanojen alkuperä pitäisi olla tunnettu 1920-luvulle asti. Kanta on ollut rekisterissä 2001-2009. Neuvotteluryhmä päätti käynnistää selvityksen asiasta; MH selvittää ja ottaa yhteyttä mm. säilytysohjelmassa viimeisenä olleelle säilyttäjälle.

b) MTT:n eläingenivaratiimille on tullut pyyntö hyväksyä säilytysohjelman ulkopuolinen parvi (tyrnävänkanta) mukaan säilytysohjelmaan. Parvi koostuu eri säilyttäjien kanoista. Ennen pyynnön allekirjoittanutta parvi on kuitenkin ollut säilytysohjelmaan kuulumattomalla kananpitäjällä. Neuvotteluryhmän yksimielinen päätös oli hylätä pyyntö, sillä perusteella että uusien sääntöjen mukainen katkeamaton säilytysketju ei toteudu. Sen lisäksi tyrnävänkannalla tilanne on tällä hetkellä turvattu, joten uhanalaisuudella ei voida parven hyväksymistä perustella.

14. KUULUTUSKAMPANJA KANAKANTOJEN SÄILYTYS-/POIKASTUOTTAJIKSI

Poikastuottajia kaivataan lisää etenkin iitin- ja jussilankannoille. Sovittiin kuulutuskampanjan aloittamisesta FB-sivuille, MTT:n www-sivuille, Maatiainen ry:n jäsenlehteen. TO lisäsi, että iitinkannan kantatilan tilannetta täytyy tiedustella ja tilan eläimille mahdollisesti tulisi etsiä uusia säilytyspaikkoja.

15. SUKUSIITOSTA EHKÄISEVÄT OHJEET

Asiasta keskusteltiin ja todettiin sukusiitosta ehkäisevien ohjeiden olevan tarpeen. Ohjeista tulee selkeästi ilmetä kukonvaihdon taajuuden suositus ja ohjeiden tulee olla sovellettavissa käytäntöön. Asiaan liittyen suunnitteilla yhteispohjoismainen koulutus keinosiemennyksestä ja sperman pakastamisesta.

16. LOGON KÄYTTÖOIKEUS

Pohdittiin, kuuluuko kaikille ohjelmaan kuuluville logon käyttöoikeus. Logon käytöstä päätettiin laatia säännöt (MT) ja sijoittaa logo sääntöineen www-sivuille.

17. PYSYVÄ TILA MAATIAINEN RY:n WWW-SIVUILLE JA LEHTEEN?

Säilytysohjelman tapahtumien tiedottamista varten päätettiin kysyä pysyvää tilaa Maatiainen Ry:n www-sivuilta.

18. SEURAAVA KOKOUS

Seuraavan kokouksen ajankohdaksi sovittiin marraskuun poikastuottajakoulutuksen yhteyteen, jos sellainen kuitenkin päätetään järjestää tänä vuonna. Muutoin kokous pidetään 25.10.2013 Jokioisilla.

20. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 19.50.